

Waldemar Gliński

Międzynarodowa konferencja naukowa Kongres polonii Kanadyjskiej – 70 lat w służbie Narodowi, Ojczyzny i Polonii : 7-8 listopada 2014 r., Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

---

Saeculum Christianum : pismo historyczne 21, 296-298

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. WALDEMAR GLIŃSKI

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA.
KONGRES POLONII KANADYJSKIEJ – 70 LAT W SŁUŻBIE
NARODOWI, OJCZYZNY I POLONII
(7-8 LISTOPADA 2014 R., UNIWERSYTET KARDYNAŁA
STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE)**

W dniach 7-8 listopada 2014 r. odbyła się w Auli Schumana – gmachu Auditorium Maximum UKSW międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana *Kongres Polonii Kanadyjskiej – 70 lat w służbie Narodowi, Ojczyznie i Polonii*, zorganizowana przez Światową Radę Badań nad Polonią, Instytut Nauk Historycznych UKSW oraz Kongres Polonii Kanadyjskiej. W inauguracji obrad udział wzięli: Jej Ekscelencja Alexandra Buailiskis – Ambasador Kanady w RP, p. Teresa Berezowska – Prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej, p. Jan Cytowski – Prezes Rady Polonii Świata i Wiceprezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej, p. Wojciech Tyciński – Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ RP, Jego Magnificencja ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński – Rektor UKSW oraz ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk – Dyrektor Instytutu Nauk Historycznych UKSW.

W wystąpieniu inauguracyjnym konferencji Pani Ambasador Alexandra Bugailiskis podkreśliła wybitny wkład, wniesiony na przestrzeni stuleci przez Kanadyjczyków polskiego pochodzenia do każdego sektora kanadyjskiej rzeczywistości: wojskowości, inżynierii, muzyki, mediów, sztuki i polityki. Przypomniała dorobek inżyniera Kazimierza Gzowskiego, któremu tytuł szlachecki nadała Królowa Wiktoria, wspomniała działalność jego wnuka, wybitnego dziennikarza radiowego Petera Gzowskiego. Przypomniała postać generała Waltera Natynczyka, byłego dowódcy Sztabu Generalnego kanadyjskich sił zbrojnych. Kończąc swoje wystąpienie, Pani Ambasador stwierdziła: *Polska społeczność w Kanadzie, która w przeszłości dowiodła swej determinacji, stoi przed nowym wyzwaniem zmieniających się warunków demograficznych i modelu migracji. Kanada zawsze szczyliła się promowaniem modelu emigracji jako mozaiki, a nie tygla, i będzie nadal zachęcać imigrantów do kulturowania swojej kulturowej tożsamości. Mam nadzieję, że Kongres Polonii Kanadyjskiej będzie kontynuował wysiłki zmierzające do podtrzymania kultury i tradycji polskiej diaspory w Kanadzie. Jest to kluczowe dla obu naszych krajów, jako że więzi z Waszą Ojczyzną umacniają więzi pomiędzy naszymi krajami, pomagając nam tym samym osiągnąć nasz wspólny cel: otwarcie nowego rozdziału w naszych stosunkach.*

Witając uczestników konferencji i dostojnych gości Jego Magnificencja, ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński, Rektor UKSW zrekapitulował historię Polonii Kanady oraz znaczenie Kongresu Polonii Kanadyjskiej: *W okresie II wojny światowej wielu znakomitych Polaków zmuszonych zostało do emigracji, w tym także do Kanady. Byli wśród*

nich fachowcy najwyższej klasy. Swym wykształceniem i pracą przyczynili się do odparcia inwazji niemieckiej na Anglię, a w okresie powojennym mieli decydujący udział w rozbudowie i rozwoju kanadyjskiego, pokojowego przemysłu lotniczego. Wzięli udział w tworzeniu organizacji polonijnych, w tym także Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Była to inicjatywa o dużej wadze społecznej i narodowej, biorąc pod uwagę nasilenie się emigracji polskiej po zakończeniu II wojny światowej, kiedy to do Kanady przybyło ok. 60 tys. Polaków – żołnierzy, weteranów i byłych jeńców wojennych. Podstawowym zadaniem, przed którym stanął wówczas Kongres, było rozwinięcie akcji pomocy dla tej fali emigracyjnej. Akcję tę Kongres kontynuował podczas kolejnych fal emigracyjnych, szczególnie po roku 1980. W jego 70-letnim dorobku znajdujemy także wiele innych inicjatyw: obrona dobrego imienia Polski i Polaków, udział w obchodach milenijnych chrztu Polski, upamiętnienie zbrodni katyńskiej, troska o szkolnictwo polonijne, konsolidacja środowisk sybirackich, promocja polskości w multikulturowym społeczeństwie kanadyjskim, wspomaganie zabiegów III Rzeczypospolitej w akcesji do Paktu Północnoatlantyckiego: to tylko niektóre przykłady służby Kongresu Polonii Kanadyjskiej na rzecz Narodu, Ojczyzny i Polonii.

Podczas dwudniowych obrad konferencji wygłoszono w trzech panelach problemowych 21 referatów. W panelu pierwszym, zatytułowanym *Działalność Kongresu Polonii Kanadyjskiej na rzecz Ojczyzny, Narodu i Polonii świata* Prezes Kongresu, p. Teresa Berezowska oraz p. prof. dr hab. Anna Reczyńska przypomniały najważniejsze dokonania KPK w okresie 70 lat jego istnienia. Doktor Piotr Kardela i inż. Jan Cytowski omówili natomiast integracyjną działalność Kongresu na rzecz Polonii świata.

W drugim panelu zatytułowanym *Polonia kanadyjska w aspektach społeczno-politycznych oraz kulturalno-naukowych* ukazano rolę Kongresu w rozwoju działalności artystycznej Polonii kanadyjskiej (mgr Mirosław Kucharski), funkcjonowanie polonijnych środków masowego przekazu (ks. dr Rafał Leśniczak), rolę kobiet i organizacji kobiecych w życiu Polonii kanadyjskiej (dr Anna Popielarczyk-Pałęga, dr Zbigniew Klimaszewski). Przypomniano też współpracę polsko – ukraińską podczas II wojny światowej (dr Sławomir Moćkun) oraz znaczenie Instytutu Józefa Piłsudskiego (dr Krzysztof Langowski), wkład KPK w budowanie społeczeństwa wielokulturowego Kanady (prof. dr hab. Anna Śliz), obchody kanadyjskie Milenium Chrztu Polski (ks. prof. dr hab. Waldemar Gliński, mgr Maria Zima) oraz pomoc udzieloną przez KPK i Polonię Kanady „Solidarności” i polskim staraniom o uzyskanie pełnej suwerenności (dr Patryk Pleskot).

W trzecim panelu problemowym, zatytułowanym *Duszpasterstwo polonijne w Kanadzie* ks. prof. dr hab. Jarosław Różański omówił działalność Księży Oblatów w misjach prowadzonych wśród Indian i Inuitów oraz ich wkład w rozwój duszpasterstwa polonijnego. Ksiądz prof. dr hab. Bernard Kołodziej zrekapitulował natomiast działalność Księży Chrystusowców w duszpasterstwie polonijnym Kanady. Ksiądz prof. dr hab. Jan Walkusz omówił znaczenie Konferencji Księży Polskich Wschodniej Kanady i jej integracyjną działalność wśród Polonii północnoamerykańskiej. Wizyta ks. kard. Karola Wojtyły w Kanadzie w 1969 r. została przypomniana przez ks. mgr Damiana Szczepanika. Ksiądz dr hab. Wojciech Kluj przybliżył natomiast unikalną inicjatywę Polaków mieszkających w Ottawie w zakresie niesienia pomocy polskim misjonarzom. Problemy polskojęzycznego duszpasterstwa wobec procesów integracji zostały omówione w referacie wygłoszonym przez ks. prof. dra hab. Wojciecha Necla.

Kończąc obrady konferencji, Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego – ks. prof. dr hab. Waldemar Gliński zapowiedział podjęcie starań, zmierzających do wydania publikacji pokonferencyjnej. Będzie ona nie tylko okazją do trwałego udokumentowania obrad konferencji, ale także możliwością pogłębienia refleksji na temat dorobku Kongresu Polonii Kanadyjskiej i innych organizacji polskich w Kanadzie, ze szczególnym uwzględnieniem Związku Harcerstwa Polskiego i szkolnictwa polonijnego w Kanadzie.